

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060105

DOM
2013-10-24
Stockholm

Mål nr
P 5114-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-05-06 i mål nr P 5850-12, se bilaga

KLAGANDE

1. Bostadsrättsföreningen Antennen

Ombud: P S

2. P S

MOTPARTER

1. JCDecaux Sverige AB

Ombud: C G

2. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun

SAKEN

Bygglov på fastigheten X i Stockholms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1101229

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bostadsrättsföreningen Antennen och **P S** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska undanröja det beviljade bygglov.

JCDecaux Sverige AB (bolaget) har bestritt yrkandet.

Stadsbyggnadsnämnden har avstått från att yttra sig och hänvisat till länsstyrelsens beslut.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Bostadsrättsföreningen Antennen och **P S** har i huvudsak åberopat samma omständigheter som vid mark- och miljödomstolen, med följande tillägg och förtydliganden.

Den hårdgjorda platsen för reklampelaren hindrar det intilliggande alléträdet från att växa och det riskerar att dö. De skyddsintressen som har åberopats har inte respekterats. Det är fråga om en åtgärd i en miljö som utgör riksintresse för kulturminnesvård. Kommunen har i flera detaljplaner illustrerat allén som park i Karlavägens mitt avsedd att ge tillräckligt utrymme för trädens skydd samtidigt som allén med gräsmattor och planteringar ska vara skyddad som rekreation för allmänheten. Riksintresseträden har ett lagstadgat skydd. Hänvisningen till detaljplanen ”Pl. 1012” är inte avgörande. Parkytan har utvidgats med hänsyn till skyddet för alléträden. Skyddet för Karlavägens esplanad gäller hela gatan och även inramningen av Karlavägen är av stor betydelse.

Reklamvitriken har både ljusreklam och upplysta reklamtavlor för uppklistring av papperaffischer av tillfällig karaktär, vilket gör att upplevelsen av riksintresset störs även kvälls- och nattetid. De särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värdena ska skyddas enligt lag. Så har inte skett i detta fall. Karlavägen är angiven som buffertzonen för Nationalstadsparken och utgör en viktig spridningsväg för flora och fauna. Ifrågavarande åtgärd måste miljöprövas. MKB måste redovisas och

synpunkter inhämtas innan beslut kan fattas. Skyddsavstånd som följer av EU-rättsliga regler är tillämpliga i detta fall. Att reklam finns på många ställen i en stadsmiljö utgör inte skäl för att bevilja bygglov för en åtgärd som inte uppfyller plan- och bygglagens krav. Riksintresset är avsett att vårdas, inte spolieras.

Bolaget har anfört bl.a. följande.

Området på vilken skylten är placerad utgör en naturlig avslutning på Karlavägen och är en lämplig plats för skyltar. Dess utformning är också lämplig utifrån förhållandena platsen. Skylten är placerad i en stadsmiljö som innehåller olika typer av skyltar och ljusanordningar. Boende i en stadsmiljö får tåla förändringar av omgivningen och skylten kan inte anses utgöra någon olägenhet nattetid. En översiktsplan är inte bindande och utgör således inget hinder för att medge bygglov.

En allmän plats är inte avsedd att bebyggas men det utgör inget hinder för anordningar som är en del av inslaget i den gemensamma platsen. En skylt är en sådan anordning som kan, och brukar, uppföras på allmän plats. Genom att i en detaljplan ange allmän plats har man uttalat att området är avsett för ett gemensamt behov. Det avgörande för platsens användning är bedömningen av ett gemensamt behov och en användning som inte fråntar eller utesluter allmänhetens rätt att kunna använda den allmänna platsen. En kommun kan låta precisera användningen av allmän platsmark. I de fall man gör det innebär detta att all annan användning strider mot detaljplanen. I de fall man väljer att inte precisera användningen ska varje anläggning prövas utifrån en bedömning om den påverkar allmänhetens nytta och tillgänglighet. Området för den aktuella skylten är allmän plats och det finns ingen inskränkning i detaljplanen som hindrar att en skylt uppförs på platsen. Åtgärden är således förenlig med detaljplanen. Eftersom övriga förutsättningar för bygglov är uppfyllda ska sådant beviljas.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL*Tillämpliga bestämmelser*

Bolaget har ansökt om bygglov för en reklampelare med skylt och ljusanordning. Plan- och bygglagen (2010:900), PBL, är tillämplig i målet. Den aktuella fastigheten ligger inom ett område som omfattas av en stadsplan som fastställdes den 13 november 1931 och är upprättad enligt den då gällande stadsplanelagen (1931:142). Av punkten 5 i övergångsbestämmelserna till PBL följer att planen fortfarande ska gälla som detaljplan.

Frågorna i målet är om det finns förutsättningar att utifrån gällande plan bevilja bygglov och om åtgärden uppfyller kraven i 2 kap. 6 och 9 §§ PBL. Enligt 8 kap. 13 § PBL ska bestämmelserna om att en byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt inte får förvanskas även tillämpas på allmänna platser.

Är åtgärden planstridig?

Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om åtgärden inte strider mot detaljplanen (9 kap. 30 § första stycket 2 PBL). Mark- och miljööverdomstolen prövar därför först om det strider mot detaljplanen att uppföra en reklampelare på platsen.

Som Mark- och miljööverdomstolen tolkar handlingarna ska den aktuella reklampelaren placeras inom ett område som på plankartan är betecknat som *gatumark* och därmed, som det får förstås, utgör en allmän plats. Platsen ligger i anslutning till ett område som i planen är betecknat som *allmän plats, planterad*. Härutöver finns inget särskilt föreskrivet i planen som begränsar användningen av platsen.

Bedömningen av om reklampelaren strider mot planen måste därför ske utifrån gatumarkens funktion inom ett planlagt område. Det ligger i begreppet gata att denna ska vara tillgänglig för allmänheten. Reklampelaren upptar en obetydlig yta av

gatumarken i en trafikmiljö och hindrar allmänhetens tillträde till området i ytterst begränsad omfattning. Vidare saknar detaljplanen särskilda planbestämmelser som hindrar denna typ av byggnadsverk. Mot denna bakgrund får det anses förenligt med detaljplanen att uppföra en reklampelare på den plats där bolaget ansökt om bygglov och som utgörs av mark som i planen är angiven som *gatumark*. Bedömningen skulle inte bli annorlunda om pelaren i stället skulle placeras inom det som i planen är betecknat som *allmän plats, planerad* (se även Mark- och miljööverdomstolens avgöranden denna dag i mål nr P 11463-12, 306-13, 313-13 och 314-13).

Är åtgärden i övrigt förenlig med PBL?

Mark- och miljööverdomstolen prövar därefter om den ansökta åtgärden uppfyller övriga förutsättningar för bygglov (9 kap. 30 § PBL).

Inledningsvis konstaterar Mark- och miljööverdomstolen att en bygglovsprövning i ett område som omfattas av en detaljplan inte innefattar en prövning enligt hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken om riksintressen respektive nationalstadspark.

I ärenden om bygglov ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan (2 kap. 6 § första stycket 1 PBL). Mark- och miljööverdomstolen bedömer den aktuella platsen som särskilt värdefull från kulturhistorisk och miljömässig synpunkt, varför bebyggelse och byggnadsverk i området måste utformas med särskild hänsyn. Även med beaktande av detta bedömer Mark- och miljööverdomstolen att reklampelarens placering och utformning är lämplig utifrån de hänsyn som ska tas enligt 2 kap. 6 § första stycket 1 och 8 kap. 13 § PBL. Det har vidare inte framkommit att affischpelaren skulle medföra en sådan betydande olägenhet som avses i 2 kap. 9 § PBL eller att den skulle strida mot PBL i några andra avseenden. Vad som anförts av Bostadsrättsföreningen Antennen och P S förändrar inte denna bedömning.

Av det ovan anförda följer att det finns förutsättningar att bevilja bygglov för affischpelaren. Överklagandet ska därmed avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Lars Dirke, hovrättsrådet Håkan Åberg, tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander och hovrättsrådet Åsa Marklund Andersson, referent.

Föredragande har varit Petter Larsson Garcia.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-05-06
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 5850-12

KLAGANDE

1. Bostadsrättsföreningen Antennen

Ombud: P S

2. P S

MOTPARTER

1. JCDecaux Sverige AB
2. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Stockholms län beslut 2012-09-17 i ärende nr 4032-4668-12, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov på fastigheten X

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 318267

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun (nämnden) beslutade den 23 januari 2012 att bevilja JCDecaux:s ansökan om bygglov för uppförande av en skyltpelare med belysning på fastigheten X. P S och Brf

Antennen (klagandena) överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) som i beslut den 17 september 2012 avslog överklagandet.

Klagandena har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen (domstolen).

YRKANDEN M.M.

Klagandena har yrkat att bygglovet ska undanröjas. De har, utöver vad de anfört hos länsstyrelsen, tillagt i huvudsak följande. Skyltar i trafikmiljöer är en fara för trafiksäkerheten. Den hårdgjorda ytan för reklampelaren hindrar intilliggande alléträd att växa. Enligt detaljplanen utgör området allmän planterad platsmark. Allén har i flera detaljplaner illustrerats som park i Karlavägens mitt med gräsmattor och planering för rekreation. Alléträden är en del av riksintresset för kulturmiljön. De begär att domstolen ska översända alla skrivelser och bilagor i ärendet för yttrande till Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket.

DOMSKÄL

Domstolen finner inledningsvis att aktmaterialet utgör tillräckligt underlag för att domstolen ska kunna avgöra målet. Domstolen finner inte anledning att inhämta yttrande från Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket.

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Domstolen konstaterar att marken utgör allmän planterad platsmark och parkmark, som klagandena har anfört. Domstolen finner att åtgärden inte strider mot gällande detaljplan och att det saknas anledning att göra annan bedömning än vad länsstyrelsen gjort. Vad klagandena har anfört hos domstolen föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 27 maj 2013. Prövningstillstånd krävs.

Anders Enroth

Kristina Littke

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Anders Enroth, ordförande, och tekniska rådet Kristina Littke. Föredragande har varit beredningsjuristen Åsa Johansson.